

Vergaderjaar 2004–2005

27 476

Inzet Nederlandse politie en Koninklijke Marechaussee bij internationale civiele politie-operaties

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 december 2004

Conform de afspraken in de politienotitie «Inzet Nederlandse politie en Koninklijke Marechaussee bij internationale civiele politieoperaties» (TK 27 476, nr. 1), informeren wij u hierbij over de Nederlandse deelname aan de verlengde EU-geleide internationale politieoperatie in Macedonië, PROXIMA.

Samenvatting

In de RAZEB van 11 oktober 2004 is besloten om het mandaat van de EU-politiemissie in Macedonië met één jaar te verlengen tot 15 december 2005. De regering heeft besloten dat Nederland deelneemt aan deze verlengde missie met vier functionarissen van de Koninklijke Marechaussee en zes van de civiele politie.

Voortgang missie

Het huidige mandaat van PROXIMA loopt van 15 december 2003 tot 15 december 2004. Nederland neemt thans deel met zes functionarissen van de Koninklijke Marechaussee en acht functionarissen van civiele politie (TK 27 476, nr. 5). Op verzoek van de Macedonische autoriteiten heeft de EU op 11 oktober 2004 besloten de missie te verlengen met één jaar, in een gereduceerde omvang.

Politieke context

PROXIMA heeft tot op heden een positieve invloed gehad op de werking en de verbetering van het politieapparaat in Macedonië. Door middel van haar adviserende rol heeft de missie een betere coördinatie tussen politie en justitie tot stand gebracht en een belangrijke bijdrage geleverd aan de overdracht van de verantwoordelijkheid voor grensbewaking van het Ministerie van Defensie naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Tevens heeft de missie op succesvolle wijze bijgedragen aan het bevorderen en ondersteunen van de internationale en regionale samenwerking door de criminele opsporingsdienst. Co-locatie van missieleden bij regionale politiekorpsen is hiervoor een doeltreffend instrument gebleken. PROXIMA heeft aldus een bijdrage geleverd aan het politieke proces in Macedonië.

Ondanks de geboekte successen kent de Macedonische politie nog steeds een aantal zwakheden en blijft het nodig om hervormingsprogramma's verder uit te voeren of op te starten. Het vertrouwen van de lokale bevolking in de politie blijft fragiel. Corruptie is een aanzienlijk probleem. De politieorganisatie is overgecentraliseerd en werkt veelal reactief. De capaciteit voor informatievergaring en -analyse is onvoldoende, hetgeen de strijd tegen de georganiseerde misdaad ernstig hindert. Voortgezette internationale assistentie blijft daarom van belang. Op verzoek van de Macedonische autoriteiten heeft de EU besloten de missie voor de periode van één jaar te verlengen teneinde de hervorming en decentralisatie van het politieapparaat verder te ondersteunen.

Mandaat, doelstelling en opzet van de verlengde missie

In de RAZEB van 11 oktober 2004 is besloten dat de verlengde missie zich zal richten op de volgende drie programma's:

- **Openbare Orde & Veiligheid en Verantwoording** – gericht op het verbeteren van de interne en externe prestaties van de algemene geüniformeerde politiedienst;
- **Georganiseerde Misdaad** – gericht op het verbeteren van de prestaties van de criminele opsporingsdienst en op het coördineren van specifieke projecten gericht op georganiseerde misdaad en technieken en vaardigheden voor researchewerkzaamheden;
- **Grenspolitie** – verdere ondersteuning van de hervorming van de grenspolitie en de projectactiviteiten gericht op het verbeteren van de vaardigheden van de grenspolitie op het gebied van opsporing, recherche en management in regionale grenspolitie hoofdkwartieren.

De missie zal zich door middel van «monitoring», «mentoring» en «advising» richten op het midden en senior management van de Macedonische politie. Het mandaat zal ingaan op 15 december 2004 voor de periode van één jaar.

Operationele aspecten

De huidige omvang van de missie is circa 200 politieofficiëren. Het totaal aantal politieofficiëren in de verlengde missie zal in fases worden gereduceerd; bij aanvang van het verlengde mandaat op 15 december 2004 tot ongeveer 150, eind april 2005 tot ongeveer 135 en eind juli 2005 tot ongeveer 120.

Uitgezonden politieofficiëren zullen worden geplaatst op het Ministerie van Binnenlandse Zaken en op verschillende politiebureaus. De missie zal onder operationeel gezag staan van een «Head of Mission», welke zal rapporteren aan HV Solana via de Speciale Vertegenwoordiger van de EU in Macedonië. Vanaf 15 december zal de huidige Belgische «Head of Mission» D'Hooge worden afgelost door de Duitse brigade-generaal Scholz. De betrokken ministeries (Binnenlandse Zaken en Defensie) behouden «full command» over het uitgezonden Nederlandse personeel. PROXIMA-functionarissen zijn niet bewapend en voeren geen executieve taken uit.

Veiligheidssituatie

EU-veiligheidsanalyses beoordelen de algehele politieke en veiligheids-situatie in Macedonië als relatief stabiel. De MIVD heeft dit bevestigd. Ontwikkelingen als de onrust van maart dit jaar in Kosovo, de dood van president Trajkovski, de presidentsverkiezingen, het referendum van 7 november jl. en het aftreden van premier Kostov, hebben geen van alle geleid tot een significante verslechtering van de veiligheidssituatie in Macedonië.

De terugkeer van openlijk geweld op korte termijn is dan ook niet voorzien. Een dergelijke ontwikkeling wordt alleen denkbaar geacht als gevolg van een dramatische verandering in de politieke, sociaal-economische en/of militaire situatie in het land. Zo'n situatie zou tijd nodig hebben om zich te ontwikkelen en zou tijdig worden opgemerkt door «early warning» structuren ter plekke. Eventuele maatregelen zouden dan tijdig genomen kunnen worden.

De Macedonische houding ten aanzien van PROXIMA wordt zeer positief genoemd. Directe veiligheidsrisico's voor PROXIMA personeel worden in de risicoanalyse bestempeld als laag. De EU heeft adequate maatregelen getroffen om eventuele risico's op te vangen. Zo zijn extra medische voorzieningen getroffen en zijn er maatregelen voor evacuatie van PROXIMA personeel in geval van hoog oplopende veiligheidsproblemen (extractie).

Een risicoanalyse heeft het kabinet tot het oordeel gebracht dat de mogelijke veiligheidsrisico's van uitzending van Nederlandse politie-functionarissen aanvaardbaar zijn.

Karakter, duur en omvang van de Nederlandse bijdrage

Nederland zal deelnemen met vier functionarissen van de Koninklijke Marechaussee en zes functionarissen van de civiele politie voor de periode van één jaar. De geplande gefaseerde reductie heeft mogelijk een reductie van de Nederlandse bijdrage in deze periode tot gevolg.

Financiële aspecten

De totale additionele uitgaven voor een deelname van 12 maanden aan de verlengde missie PROXIMA worden geraamd op € 300 000, gebaseerd op de Nederlandse inzet van tien personen (dit bedrag is exclusief salariskosten die voorzien zijn op de begroting van de beide verantwoordelijke ministeries).

Op de begroting van Defensie is, zoals aangegeven in de notitie «Inzet Nederlandse politie en Koninklijke Marechaussee bij internationale civiele politieoperaties» (TK, 27 476, nr.1), een voorziening getroffen in de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) voor de financiering van Nederlandse deelname aan internationale civiele politieoperaties. De additionele uitgaven worden ten laste van deze voorziening gebracht. Deelname aan de verlengde missie EUPOL PROXIMA leidt niet tot overschrijding van deze voorziening.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

De Minister van Defensie,
H. G. J. Kamp